

RIGSPOLITIET

POLITI

Notat

Dato: 29. oktober 2019
J.nr.: 2019-018923

KONCERNSTYRING
KONCERNØKONOMI
KONCERNINDKØB

Status på tiltag til at sikre overholdelse af udbudsreglerne i politiet

På baggrund af en række sager omhandlende manglende overholdelse af udbudsreglerne bad den daværende justitsminister i januar 2017 Rigspolitiet om at skabe fuld klarhed over udfordringerne på indkøbsområdet. Politiet skulle samtidig tage de nødvendige tiltag til at sikre, at der fremover ikke kan rejses nogen tvivl om, at politiet overholder reglerne.

En intern undersøgelse fra marts 2017 af politiets indkøb af konsulentytelser viste markante fejl i politiets håndtering af disse indkøb. Rigspolitiet igangsatte derfor seks tiltag, der skulle sikre fuld overholdelse af udbudsreglerne¹.

Rigspolitiet har således siden starten af 2017, med forankring på øverste ledelsesniveau, arbejdet fokuseret med at gennemføre tiltagene, der har været organisatorisk forankret i programmet *Fremtidens indkøb* under Rigspolitiets Koncernindkøb.

De seks tiltag er:

- Tiltag 1: Ekstern undersøgelse af indkøbsområdet
 - *Herunder ni anbefalinger, hvilket udbydes i det nedenstående*
- Tiltag 2: Konkret gennemførelse af udbud på områder uden udbudsdekning
- Tiltag 3: Styrket koncernindkøb og kompetenceløft
- Tiltag 4: Styrket controlling
- Tiltag 5: Indkøbsproces med stærk ledelsesmæssig forankring
- Tiltag 6: Styrket aftalestyring og opfølgning

Udviklingsaktiviteterne under de seks tiltag er nu gennemført og programmet *Fremtidens indkøb* organisatorisk lukket. Som nævnt ovenfor har *Tiltag 1* afstedkommet en række anbefalinger, hvoraf enkelte fortsat er under implementering. Selve tiltaget er dog gennemført og betragtes derfor også som lukket. De nedenstående tiltag er overgået til den løbende drift, men fokus på aktiviteterne mindskes ikke af denne grund. Rigspolitiet vil således fortsat have et skærpet fokus på aktiviteterne forbundet med overholdelse af udbudsreglerne.

¹ "Rigspolitiets tiltag til at sikre overholdelse af udbudsreglerne" REU alm. del, samling: 2016-17, Bilag 198 <http://www.ft.dk/samling/20161/alm.del/REU/bilag/198/1731220.pdf>

I det nedenstående redegøres nærmere for aktiviteterne under hvert tiltag.

Side 2

Tiltag 1. Ekstern undersøgelse af indkøbsområdet

Det første tiltag omhandler gennemførelsen af en uafhængig ekstern undersøgelse af indkøbsområdet i politiet. Revisionsfirmaet PricewaterhouseCoopers (PwC) fik, på baggrund af et udbud, til opgave at foretage en uafhængig ekstern undersøgelse af indkøbsområdet. PwC gennemgik i denne forbindelse politiets samlede indkøb for perioden 2013-2016 og undersøgte samtidig, om der var tegn på uregelmæssigheder i form af vennetjenester eller lignende i perioden 2011-2016. Sidstnævnte undersøgelse havde særligt fokus på konsulenttydelser. Endelig leverede PwC en vurdering af politiets indkøbsorganisation, herunder de interne forretningsgange og dokumentationspraksis på indkøbsområdet. Vurderingen omfattede allerede igangsatte tiltag i politiet og blev fulgt op med en række anbefalinger til yderligere tiltag.

Rigspolitiet kunne den 16. marts 2018 offentliggøre en rapport af den eksterne undersøgelse, der, ligesom politiets egen undersøgelse, konkluderede, at der var sket markante fejl i politiets håndtering af indkøb, og at der i perioden 2013-2016 havde været store udfordringer med overholdelse af udbudsreglerne.

Rigspolitiet har igangsat implementeringen af PwCs anbefalinger, der med undtagelse af få, mindre udeståender er afsluttet. Den del af implementeringen, der fortsat er i gang, drejer sig primært om ibrugtagning af indkøbsmodulet i statens faktureringsystem, Indfak2, *jf. anbefaling 7*. Det nærmere implementeringstidspunkt for indkøbsmodulet i Indfak2 afhænger af en analyse, som blev iværksat i september 2019. Derudover træder en række administrative ændringer i kraft med en opdatering af Politiets og Anklagemyndighedens Regnskabsinstruks i november 2019 for at sikre et effektivt "4-øjnes princip", *jf. anbefaling 8*.

Anbefalingerne fra PwC er hver især håndteret som følger:

Anbefaling 1: Det anbefales, at politiets indkøbssystem og kontraktdatabase integreres således, at samtlige konkurrenceudsatte indkøbsaftaler for varer og tjenesteydelser, som løbende indkøbes, indarbejdes i indkøbssystemet. Endvidere anbefales det, at politiets procedurer for aftalestyring styrkes, herunder den løbende opfølgning på indgåede aftaler samt arkivering.

Rigspolitiet har implementeret en proces, der sikrer direkte kobling mellem tilgængelige varer i indkøbssystemet og gældende aftaler. Kontraktstyringen i politiet er endvidere styrket ved oprettelsen af en ny kontraktstyringsenhed pr. 1. juni 2018, *jf. tiltag 6*. Der forventes dog ikke at kunne gennemføres en teknisk integration mellem indkøbssystemet og kontraktbasen, idet kun indkøb af standardvarer på nuværende tidspunkt kan foretages gennem indkøbssystemet. Mere komplicerede indkøb, som eksempelvis indkøb af konsulenttydelser, vil således fortsat skulle foretages uden for indkøbssystemet. For de mere komplicerede indkøb er der indført specifikke retningslinjer, *jf. anbefaling 4 og tiltag 5*.

Anbefaling 2: Det anbefales, at der arbejdes med at reducere antallet af indkøbere fra de nuværende 1.800 bemyndigede i IndFak til et betydeligt lavere antal i indkøbssystemet. Dette kunne fx være 5-10 indkøbere i hver politikreds, alt efter behov. Alene de bemyndigede bør sættes op som brugere i indkøbssystemet.

Indledningsvis kan Rigspolitiet oplyse, at præmissen for denne anbefaling lader til at bygge på en tolkning af sammenhængen i politiets systemer, som ikke er korrekt. Den faktuelle sammenhæng gennemgås i det nedenstående, men det skal indledningsvist nævnes, at antallet af bemyndigede indkøbere rettelig ligger på 584 og ikke 1.800 som nævnt ovenfor. Ydermere foretages der ikke på nuværende tidspunkt indkøb i Indfak-systemet. Således omhandler anbefalingen reelt tre forskellige koncepter og systemer; politiets bemyndigelseskoncept, Indfak2 og politiets indkøbssystem.

Politiets bemyndigelseskoncept regulerer, hvem der på politiets vegne må indkøbe ydelser og godkende andre omkostninger som fx løn. De enkelte bemyndigelser bliver tildelt pr. budgetområde, og en bemyndigelse giver derfor ikke adgang til alle systemer. En del af de bemyndigede i bemyndigelseskonceptet er oprettet i IndFak2, der er politiets og statens fakturahåndteringssystem. Brugerne i Indfak2 er fordelt på forskellige roller, herunder rekvirenter, varemottagere og disponenter (fakturagodkendere). Herudover har økonomicontrøllere adgang til at se oplysninger i IndFak2, men har ikke bemyndigelse som hverken rekvirent eller disponent. Indkøbssystemet er derimod et selvstændigt system, hvor indkøbere i politiet kan bestille varer, foretage markedsafdækninger mm. I indkøbssystemet er der oprettet et betydeligt færre antal brugere og det er fra denne pulje PwC anbefaler, at der reduceres til 5-10 indkøbere i hver politikreds. Medio august 2019 var der 340 aktive indkøbsprofiler i systemet. Dette dækker over Rigspolitiet, de 12 politikredse, 2 nordatlantiske politikredse samt Den Centrale Anklagemyndighed. Det samlede antal indkøbere er stort set identisk med tallet givet i den seneste afrapportering udarbejdet i december 2018. Dog har fordelingen af indkøbere mellem Rigspolitiet og politikredsene ændret sig, så hovedparten af indkøbsroller nu er tildelt i politikredsene. Der er således nu gennemsnitligt ca. 13 indkøbere i hver politikreds. Dette skyldes blandt andet en omorganisering af indkøbsområdet internt i Rigspolitiet, hvor der således nu er færre indkøbere. Retningslinjerne for oprettelse i politiets indkøbssystem er blevet skærpet, således at der skal foreligge en godkendt bemyndigelse for at kunne blive oprettet i indkøbssystemet.

Set i forhold til det samlede antal bemyndigede er der relativt få oprettet i indkøbssystemet. Henset til de skærpede retningslinjer for brug af e-handel i politiet, *jf. anbefaling 3*, og generelle krav om øget brug af e-handel på tværs af staten, vurderer Rigspolitiet, at de nævnte 5-10 indkøbere i hver politikreds ikke vil være tilstrækkeligt. Politiet er dog, i overensstemmelse med PwCs anbefaling, opmærksom på at reducere antallet af både indkøbere og bemyndigede generelt og anbefalingen er i videst muligt omfang forsøgt imødekommet.

Anbefaling 3: Det anbefales, at der udarbejdes retningslinjer med krav om, at indkøb som udgangspunkt alene må foretages igennem politiets indkøbssystem, hvorved langt hovedparten af politiets indkøb låses til indkøbssystemet.

Pr. 1. august 2018 blev retningslinjerne for e-handel i politiet skærpet, således at det er obligatorisk at benytte indkøbssystemet ved alle indkøb af varer, der findes i systemet. Rigspolitiet opretter desuden løbende nye varekataloger i indkøbssystemet, ligesom det løbende vurderes, hvilke yderligere indkøb af varer og tjenesteydelser, der fremadrettet skal kunne foretages igennem systemet. Rigspolitiet vurderer dog, at det ikke er hensigtsmæssigt og proportionelt, at alle indkøb skal foretages igennem indkøbssystemet. Eksempelvis er der en begrænset gevinst ved at lægge helt små varegrupper i systemet, der kun sjældent indkøbes, og det vil ikke stå mål med det administrative arbejde forbundet med at lægge disse varer ind. Ligeledes er tjenesteydelser med priser afhængig af tidsforbrug svære at håndtere hensigtsmæssigt i et indkøbssystem.

Anbefaling 4: Det anbefales, at der udarbejdes retningslinjer med krav om, at indkøb, som vurderes ekstraordinære og ikke kan købes igennem indkøbssystemet, alene må købes med forudgående involvering af Koncernindkøb. Der kan eventuelt arbejdes med en bagatelgrænse.

Der er indført retningslinjer, der pålægger rekvirenten at indhente rådgivning og eventuel bistand fra Koncernindkøb i forbindelse med alle indkøb over 100.000 kr., hvor der ikke allerede er aftaledækning. Det samme gælder for alle indkøb af konsulentydelser uanset beløb.

Anbefaling 5: Det anbefales, at der indføres et relationsregister over tætte personlige relationer hos mulige leverandører for ledere, der sidder med ansvaret for større indkøbsanskaffelser, samt relevante medarbejdere, der til dagligt beskæftiger sig med indkøbsaftaler, som fremadrettet ikke vil være integreret i indkøbssystemet. Registeret kan være et selvrapporteringsværktøj, som administreres af Koncernindkøb, og som anvendes til at undersøge eventuelle interessekonflikter i forbindelse med større indkøbsaftaler/indkøb.

Der er pr. 1. januar 2019 indført et relationsregister på indkøbsområdet i hele politiet. Ledere, medarbejdere i indkøbsorganisationen samt medarbejdere med beslutningskompetence i forbindelse med konsulentindkøb skal registrere nære relationer ansat hos politiets nuværende og potentielle leverandører.

Relationsregistret er politiets primære redskab til screening for potentiel inhabilitet. Registeret konsulteres af Rigspolitiets Koncernindkøb før en medarbejder kan deltage i indgåelse af aftaler med en værdi over 100.000 kr. Der foretages endvidere registeropslag ved alle indkøb af konsulentydelser, uanset beløbet. Screening vha. relationsregistret bliver dermed udgangspunkt for dialog og afklaring af eventuelle habilitetsudfordringer. Registeret erstatter ikke den ansattes generelle pligt til at gøre opmærksom på eventuelle interessekonflikter i en konkret sag eller situation. Ved indkøb under 100.000 kr. gennemføres løbende kontrol af potentiel inhabilitet som en del af politiets interne kontrol på indkøbsområdet.

Registeret opdateres én gang om året og holdes derudover ajour ved løbende ændringer, eksempelvis ved nyansættelser.

Side 5

Anbefaling 6: Det anbefales, at der sikres tilstrækkelige ressourcer i Koncernindkøb til at sikre løbende gennemførelse af udbud og løbende opdatering af indkøbssystemet, samt håndtering af ekstraordinære indkøb uden om indkøbssystemet. Anbefalingen indgår i de løbende overvejelser om opgave- og ressourcesituationen i Rigspolitiets Koncernindkøb. Koncernindkøb er på den baggrund blevet tilført ressourcer, jf. tiltag 3.

Anbefaling 7: Der bør føres kontrol med overholdelse af budget og bevilling på indkøbstidspunktet. Det anbefales derfor, at der sikres systemunderstøttelse hertil i indkøbssystemet eller ved krav om journalisering af godkendelser.

På baggrund af en foranalyse af mulighederne for systemunderstøttelse af intern kontrol af budget og bevilling på indkøbstidspunktet har Rigspolitiet truffet principbeslutning om ibrugtagning af indkøbsmodulet i det statslige indkøbs- og fakturahåndteringssystem IndFak2. Rigspolitiet har tidligere kun anvendt faktureringsdelen af systemet, men vil med ibrugtagningen af indkøbsmodulet kunne imødekomme anbefalingen. Foranalysen har dog afdækket potentielle påvirkninger af politiets nuværende arbejdsgange på både indkøbs- og regnskabsområdet. Der er således behov for nærmere analyser af dette, før der kan fastlægges et implementeringstidspunkt. Rigspolitiet har igangsat disse analyser i september 2019.

Den interne kontrol af budget og bevilling ved omkostningsgodkendelse vil desuden blive styrket som beskrevet nedenfor under *anbefaling 8*.

Anbefaling 8: Det anbefales, at Regnskabsinstruks for Politiet og Anklagemyndigheden tilpasses således, at de kontroller, som fremgår heraf i forbindelse med omkostningsgodkendelse, flyttes fra rekvirenten til godkenderen, således at der sikres et effektivt "4-øjnes princip".

Anbefalingen imødekommes ved at skærpe godkenderens ansvar i forbindelse med omkostningsgodkendelse af fakturaer. Godkenderen bliver således ansvarlig for at sikre, at der er foretaget kontrol af opkrævningsgrundlaget, at der forligger et kontraktuelt grundlag for ydelsen, at dispositioner er foretaget inden for budgettet og formålet med bevillingen, og at ydelsen ligger inden for det aftalte formål med kontrakten. Ved køb af konsulentydelse implementeres der endvidere retningslinjer, der skærper kravet til dokumentation og opfølgning på de leverede ydelser. Skærperne indarbejdes i Politiets og Anklagemyndighedens Regnskabsinstruks i forbindelse med opdateringen af denne. Opdateringen offentliggøres i november 2019.

Anbefaling 9: Det anbefales, at den udførte kontrol ved godkendelser i IndFak dokumenteres med systemunderstøttelse eller i politiets journalisering, således at effektiviteten af den udførte kontrol regelmæssigt kan testes.

Anbefalingen imødekommes ved at skærpe kravene til dokumentation i IndFak2 ved omkostningsgodkendelse, så det efterfølgende vil være muligt at teste grund-

laget for godkendelserne. Skærperne bliver indarbejdet i Politiets og Anklagemyndighedens Regnskabsinstruks i forbindelse med opdateringen af denne. Rigspolitiet vil være særlig opmærksom på, at de skærpede krav til dokumentation efterleves.

Øvrige forhold

Rigspolitiet har i forløbet omkring opfølgningen på tiltagene til at sikre overholdelse af udbudsreglerne indgivet politianmeldelse af en tidligere afdelingschef. Afhængig af udfaldet heraf vil Rigspolitiet – med baggrund i Kammeradvokatens udtalelse – vurdere, om der er grundlag for yderligere tiltag mod den tidligere afdelingschef, herunder tilbagebetaling af fratrædelsesbeløbet. Endvidere har Rigspolitiet i maj 2018 truffet afgørelse i en disciplinærsag vedrørende en nuværende medarbejder.

Hvad angår politiets historiske indkøb af visse konsulentydelse har Kammeradvokaten foretaget en vurdering af, om der er juridisk grundlag for at rejse et tilbagebetalingskrav i forhold til overbetaling af juniorkonsulenter. Kammeradvokaten har konkluderet, at der ikke er basis for at anse de fakturerede timepriser for væsentligt over markedsniveauet, og at der dermed ikke er grundlag for at rejse et krav om tilbagebetaling. Rigspolitiet har taget Kammeradvokatens vurdering til efterretning og vil med de iværksatte tiltag fortsat have et stærkt fokus på korrekt indkøb af konsulentydelse i politiet.

Tiltag 2. Konkret gennemførelse af udbud på områder uden udbudsdækning

I det oprindelige tiltagsnotat fremgik det, at der skulle gennemføres udbud på de områder, hvor der ikke tidligere var sket korrekt konkurrenceudsættelse.

Med bistand fra konsulentfirmaet Valcon gennemførte Rigspolitiet i 2017 en analyse af politiets indkøb for perioden 2013-2016. Dette skete bl.a. for at afdække, hvor der var behov for at gennemføre udbud. Organisatorisk omfattede analysen indkøb i hele politiet, dvs. Rigspolitiet, PET og politikredsene.

Analysen er efterfølgende blevet kvalitetssikret i den eksterne undersøgelse foretaget af PwC.

Gennemgangen af perioden 2013-2016 byggede på en samlet indkøbsvolumen på ca. 9,1 mia. kr., svarende til gennemsnitligt ca. 2,3 mia. kr. årligt. Af den samlede indkøbsvolumen på 9,1 mia. kr. blev der identificeret ca. 1,8 mia. kr. (svarende til ca. 19 pct.), hvor der i politiet eksisterer et fortsat indkøbsbehov, men hvor indkøbene hidtil ikke har været foretaget udbudsmæssigt og/eller forvaltningsmæssigt korrekt, de såkaldt "*løbende problematiske indkøb*".

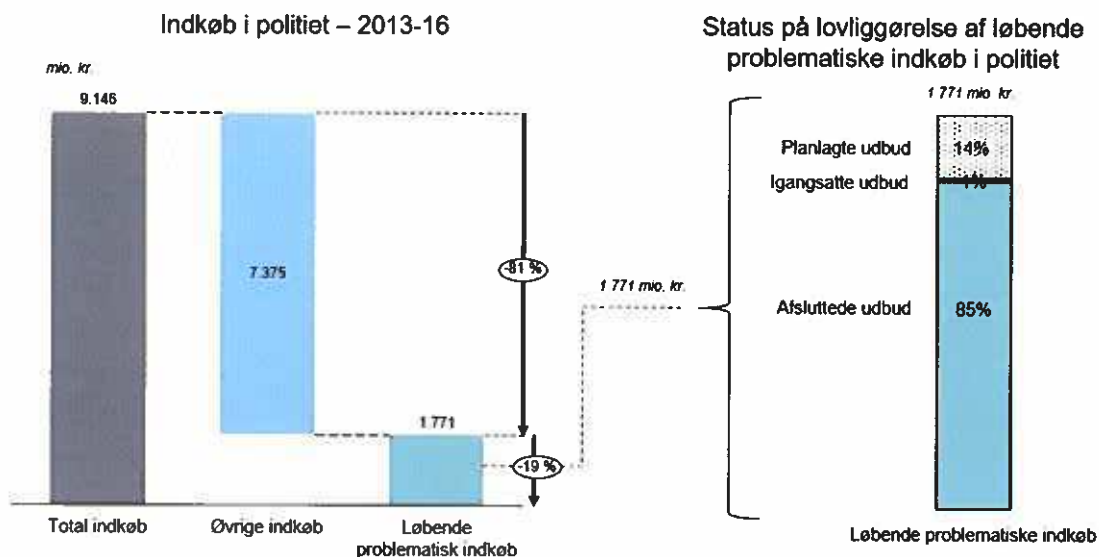
Der er på nuværende tidspunkt taget stilling til samtlige indkøb identificeret som *løbende problematiske*. Volumenmæssigt er 86 pct. af udbuddene under *Fremtidens indkøb* nu enten igangsat eller afsluttet.

Det forventes, at disse udbud for langt størstedelens vedkommende kan være gennemført inden udgangen af 2020.

Side 7

Nedenstående figur 1 viser en detaljeret oversigt over status på håndtering af udbud under Fremtidens indkøb.

Figur 1: Fordeling – status på gennemførelse af udbud under Fremtidens indkøb

Med planlagte udbud (14 pct.) menes, at der er fastlagt et tidspunkt for gennemførelsen af udbuddene, men at de endnu ikke er igangsat. Denne kategori tæller også kommende analyser af, hvorvidt der er grundlag for et centralt udbud, eks. på opbevaring af udsat bohøve. En juridisk vurdering vil fastslå, om der overhovedet skal igangsættes centrale udbud, eller om fremtidige indkøb skal håndteres decentralt. Endelig er udbud under afklaring også en del af denne kategori. Udbud under afklaring tæller eksempelvis en række af de større indkøb, der foretages af Grønlands Politi. En del af disse indkøb ville være udbudspligtige i Danmark, men da fx de geografiske forhold og antallet af leverandører er anderledes i Grønland, foretager Rigspolitiets Koncernindkøb en udbudsjuridisk vurdering af, om disse indkøb er udbudspligtige.

Med igangsatte udbud (1 pct.) forstås de udbud, der er sat i proces, hvilket vil sige fra det udbudsforberedende arbejde igangsættes til kontrakten tildes.

De afsluttede udbud (85 pct.) tæller i denne sammenhæng flere forskellige underkategorier og bliver derved en fællesbetegnelse for de områder, der ikke skal foretages yderligere ved i regi af *Fremtidens indkøb*. Kategorien tæller de udbud, der er afsluttet via en kontraktindgåelse, de indkøb, der er vurderet ikke aktuelle eller som håndterede samt de indkøb, der kan håndteres efter de forvaltningsretlige principper. Indkøb efter de forvaltningsretlige principper tegner sig for ca. 10 pct. af de afsluttede udbud afspejlet i figur 1.

Rigspolitiet har stort fokus på gennemførelsen af de igangværende og planlagte udbud og følger fremdriften tæt.

Tiltag 3. Styrket koncernindkøb og kompetenceløft

For at styrke Rigspolitiets Koncernindkøb og øge kompetenceniveauet i politiets indkøbsorganisation er der igangsat en række tiltag, bl.a. et generelt kompetenceløft, en fast kadence for afrapportering til politiets øverste ledelse samt udarbejdelse af en indkøbspolitik.

Som en del af dette tiltag er der derudover sket en styrkelse af Rigspolitiets Koncernindkøb, gennem rekruttering af en række medarbejdere med udbudskompetencer. Den juridiske bistand til gennemførelse af udbud under *Fremtidens indkøb*, som Koncernindkøb sideløbende har modtaget fra Kammeradvokaten, blev udfaset med udgangen af 2018.

Rigspolitiet vil dog fortsat som led i den almindelige udbudsdrift have behov for Kammeradvokatens bistand ved udbudsretslige spørgsmål og gennemførelse af udbud.

Med henblik på at sikre et generelt kompetenceløft på indkøbsområdet, har Rigspolitiet i løbet af 2018 gennemført en række informationsmøder om de forvaltningsretslige regler og udbudsreglerne i såvel politiet som Justitsministeriets koncern. Indsatsen vil fortsætte internt i politiet.

Rigspolitiet gennemførte i marts 2019 første hold af politiets nye indkøbsuddannelse. Uddannelsen gennemføres med det formål at øge de indkøbsfaglige medarbejders kompetenceniveau, skabe en stærk indkøbsfaglighed og derigennem professionalisere indkøbsfunktionen på tværs af politiet. På nuværende tidspunkt har to hold gennemført indkøbsuddannelsen, og uddannelsen vil fremadrettet løbende blive udbudt som en del af politiets interne uddannelsestilbud.

Indkøb er også blevet en del af politiets førlederuddannelse med henblik på at skabe øget opmærksomhed om de gældende retningslinjer på indkøbsområdet på ledelsesniveau.

Sideløbende med dette har Rigspolitiets Koncernindkøb løbende udarbejdet understøttende materiale, som er samlet på politiets fælles intranet.

I august 2018 offentliggjort Koncernindkøb desuden politiets indkøbspolitik, som sætter de udbudsretlige og kommercielle rammer for politiet. Indkøbspolitikken er tilgængelig på politiets intranet og på www.politi.dk.

Endelig er der etableret en plan for den løbende gennemførelse af udbud på de indkøbsområder, der skal konkurrenceudsættes inden for en nærmere kendt tids-horisont, men som ikke er omfattet af *tiltag 2*. Planen, der løbende udbygges med nye områder, skal give et samlet overblik over igangværende og kommende udbud

i politiet samt skabe grundlaget for en effektiv ressourcestyring af de indkøbsfaglige kompetencer. For at sikre størst mulig gennemsigtighed i politiets udbud og indkøb, er en konsolideret udbudsoversigt pr. 1. april 2019 gjort offentligt tilgængelig på politiets hjemmeside. Oversigten vil fremadrettet blive opdateret hvert halve år, og næste opdatering forventes at ske inden 1. januar 2020.

Tiltag 4. Styrket controlling

Jævnfør det fjerde tiltag beskrevet i tiltagspapiret fra marts 2017, skulle controllingsindsatsen styrkes. Dette omfattede hovedsagligt etablering af en ny enhed for tilsyn og controlling. Denne skulle, med direkte reference til Rigspolitiets direktion, styrke det interne kontrol- og tilsynsmiljø. Enheden skulle blandt andet iværksætte løbende central controlling af forvaltningen af indkøbsområdet i hele politiet og etablere et fast koncept for egenkontrol af indkøbsområdet i Rigspolitiet, politikredsene og PET.

Enheden for tilsyn og controlling blev etableret pr. 1. maj 2017 og har som forudsat haft et særligt fokus på indkøbsområdet.

Med henblik på yderligere at styrke tilsynsindsatsen blev et nyudviklet koncept for intern kontrol på indkøbsområdet godkendt og implementeret i politiet i juni 2018. Kontrolkonceptet indebærer kvartalsvise kontroller i politikredsene, PET og Rigspolitiet med henblik på at sikre opfølgning på overholdelse af retningslinjerne for indkøb. Kontrollerne er forankret i Rigspolitiets Koncernindkøb. Resultaterne af kontrollerne rapporteres til Rigspolitiets direktion og politikredsenes ledelse.

Tiltag 5. Indkøbsproces med stærk ledelsesmæssig forankring

Som en del af tiltagspapiret fra marts 2017 forpligtede politiet sig til at styrke det ledelsesmæssige fokus på indkøbsområdet. Under dette tiltag blev det fremhævet, at der ville ske ekstra stramninger på procedurerne for indgåelse af nye indkøbsaftaler over 100.000 kr. Herudover ville retningslinjerne for indkøb af eksterne konsulenttydelser blive skærpet.

Rigspolitiet har på denne baggrund indført en indkøbsproces, hvor nye indkøbsaftaler med en kontraktsum, der overstiger 100.000 kr., skal påtegnes af den ansvarlige direktør i Rigspolitiet, PET eller politikredsen. Det er ligeledes et krav, at nye indkøbsaftaler over 100.000 kr. skal være understøttet af en juridisk og udbuds-faglig vurdering fra Koncernindkøb.

Herudover er retningslinjerne for indkøb af eksterne konsulenttydelser blevet skærpet. Således må der ikke indkøbes konsulenttydelser, uden at der ligger et skriftligt beslutningsgrundlag, der kvalificerer behovet for konsulentstøtte. Samtidig skal der fra Koncernindkøb være foretaget en udbudsjuridisk vurdering, og indkøbet skal være godkendt på direktørniveau.

Endelig implementerede Rigspolitiet primo 2018 en governancemodel på indkøbsområdet. Governancemodellen er en fast mødestruktur, som bl.a. har til formål at

fastholde det ledelsesmæssige fokus på indkøbsområdet og løbende følge op på og drøfte overholdelse af indkøbsreglerne.

Side 10

I tilfælde af, at der er behov for at foretage strengt forretningskritiske indkøb på områder uden udbudsdækning, kan dette kun lade sig gøre, hvis der indhentes en direktørgodkendt dispensation. Godkendelsen til dispensation gælder i en begrænset periode og forudsætter, at der er foretaget en udbudsretlig vurdering og lagt en realistisk plan for fremtidig konkurrenceudsættelse. Dispensationsordningen vil blive udfaset i takt med gennemførelsen af de udbud, der indgår i *tiltag 2*.

Det bemærkes, at ordningen er anvendt ved indkøbet af konsulentytelser fra revisions- og konsulenthuset Deloitte i august 2019. Deloitte fik her til opgave at foretage en ekstern undersøgelse af politiets brug og behandling af teledata. Der er ikke gennemført et udbud forud for indgåelsen af kontrakten med Deloitte. Det skyldes, at tungtvejende hensyn til borgernes retssikkerhed tilsagde, at den eksterne undersøgelse blev iværksat så hurtigt som muligt. Det bemærkes i den forbindelse, at undersøgelsen blev iværksat i forbindelse med Rigsadvokatens indførelse af et midlertidigt stop for brug af teledata som bevis under hovedforhandlinger og som grundlag for varetægtsfængsling og opretholdt anholdelse. Det bemærkes endvidere, at undersøgelsen blev iværksat for hurtigst muligt at skabe tilstrækkelig klarhed over de fejl, fejlkilder og usikkerhedsmomenter, som er forbundet med brug af teledata, så teledata igen kunne anvendes af anklagemyndigheden som bevis i straffesager og som grundlag for varetægtsfængsling og opretholdt anholdelse. Der blev derfor indhentet en direktørgodkendt dispensation.

Tiltag 6. Styrket aftalestyring og opfølgning

For fremadrettet at sikre overholdelse af de udbudsretlige regler efter aftaleindgåelse og igennem hele kontraktens løbetid blev der i tiltagspapiret fra marts 2017 beskrevet flere initiativer. Blandt disse var sikring af dokumentation for kontrakter og ændringer i disse. Et andet eksempel var systemunderstøttede opfølgningsprocedurer for kobling mellem registreringer i økonomisystemet og indgåede kontraktgrundlag.

På baggrund af en analyse af politiets kontraktstyring sammenholdt med best practice i andre organisationer, blev der i foråret 2018 truffet beslutning om et fælles koncept for kontraktstyring på tværs af hele politiet. Konceptets formål er at understøtte styring af politiets kontrakter med henblik på at fastholde værdien af disse samt at styre risici gennem kontrakternes levetid. Konceptet er blevet implementeret i politiet i løbet af første halvår 2019.

Til brug for systemunderstøttelsen af konceptet er der udviklet et nyt kontraktstyringssystem. Systemet har til formål at skabe overblik over antallet af kontrakter, herunder udløb på disse. Der er derudover mulighed for leveranceopfølgning, ændringshåndtering, tvisthåndtering mm. Alle politiets kontrakter er lagt i systemet ultimo juni 2019.

Til at drive det ovenstående arbejde blev der pr. 1. juni 2018 oprettet en kontraktstyringsenhed i Rigspolitiets Koncernindkøb. Udover at udvikle og implementere koncept og systemunderstøttelse, understøtter kontraktstyringsenheden også politikredsene såvel som forretningsområderne i arbejdet med kontraktstyring.

Rigspolitiet indførte pr. 1. januar 2018 en ordning med tildeling af et unikt kontrakt ID til alle nye kontrakter med en samlet kontraktsum på over 100.000 kr. Formålet med dette har været at skabe en entydig kobling mellem registreringer i økonomisystemet og det enkelte kontraktgrundlag. Siden implementeringen af dette initiativ, har det ikke været muligt at betale en faktura i politiets regnskabssystem uden at anføre et gyldigt kontrakt ID.

